

Salme 45

.. en messiansk salme om Jesus, vor brudgom



Af diakon Eskild Skov Særkjær

Lad os begynde med at læse salmens indledning:

"For korlederen. Al-shoshannim (til liljerne). Maskil af Koras-sønnerne. En bryllupssang".

Det første, der nævnes, er, at salmen er skrevet til korlederen, og så følger to ukendte sangudtryk. Dog ved vi, at det første er melodien, og det næste er sangtypen. Så står der videre, at den er skrevet af Koras sønner. Koras sønner var efterkommere af den Kora, som ledte oprøret mod Moses og Gud i ørkenen, og som bekendt endte med det, vi kan læse om i 4. Mos. 16:26, hvor der står, at

'Jorden lukkede sit gab op og slugte dem [250 ledere] sammen med Kora, deres boliger og alle mennesker, der tilhørte Kora, og alt, hvad de ejede', 4. Mos. 16:26.

I kap. 26:10-11 står der videre, at 'de blev et tegn til advarsel' i Israel (og vel også for os i dag), men også, at 'Koras [biologiske] sønner omkom ikke', fordi de ikke havde deltaget i faderens oprør. Hvad ved vi ellers om Koras sønner? GT kommer med disse omlysninger om dem:

1. De var troende og gudfrygtige mænd. Nogle af de bedste salmer med dybeste indhold stammer fra dem, og de er som følger: Salme 42, 44-49, 84-85 og 88.
2. De levede på samme tid som kong Josafat og David, og muligvis også ind i Sauls regeringstid.
3. De var levitter, som 'gjorde vagttjeneste ved teltets tærskler', altså længe før, at templet blev færdiggjort, 1. Krøn. 9:18-19.
4. Denne tjeneste var gået i arv fra far til søn i ca. 500 år. Bibelen nævner, at deres forfædre 'holdt vagt ved indgangen til Herrens hus' under ørkenvandringen, 1. Krøn. 9:19-23.

Efter denne introduktion af forfatterne skal vi nu i gang med salmens indhold.

Vi læste i overskriften, at salmen er en bryllupssang (I den tidligere oversættelse står der, at det er 'en sang om kærlighed', og det er heller ikke helt forkert). Men, som vi skal se, så er den tydeligt skrevet til en konges brudefærd, og er derfor også en bryllupssang. Teksten kommer godt nok ikke ind på, hvilken konge der er tale om, men på den tid, salmen er forfattet, kan der, hvis der tænkes på en jordisk konge, vist kun være tale om en af de tre konger, der er nævnt ovenfor. Men, når vi læser salmen i sin helhed, fremgår det klart, at der ikke kan være tale om en jordisk konge, men derimod om Kristus, som er himlens og jordens konge. Det står der da også som overskrift i en lang række bibeloversættelser. I min gamle danske bibel fra 1859 står der fx følgende som forklaring til denne salme:

1]: Der synges 'en dejlig sang om Messias, vor konge. Deri berømmes hans skønhed, liflighed, styrke, majestæt og gaver'. 2]: den 'taler om hans bruds herlige oprindelse, værdighed, lydighed, dejlighed og hjemførelse, ligeledes om Guds riges udbredelse i det nye testamente blandt alle folk.'

Det er et helt evangelium i sig selv! Det er da også dét, vi nu skal se nærmere på i salmen. Lad os læse næste vers i salmen:

"Mit hjerte strømmer over med skønne ord, jeg fremsiger mit digt for kongen, min tunge er som hurtigskriverens pen", vers 2.

I dette vers indledes salmen med at give udtryk for hjertets tilstand: Mit hjerte strømmer over af skønne ord for kongen. I den gamle oversættelse står: 'til kongens pris', for det er ham, der får vor

ære og tak gennem hans folks lovprisning. Denne, vor konge, er også omtalt og beskrevet i den forrige salme, hvor der står: Du er min konge, min Gud, der sender Jakob sejr, Sl. 44:5. Igen og igen vidner bibelen om, at det er Herren, Messias Yahshua, der er vores konge. Lad os se på to GT-tekster, som viser dette:

"Bryd ud i jubel, Zions datter, råb af fryd, Jerusalems datter! Se, din konge kommer til dig, retfærdig og sejrrig, sagtmødig, ridende på et æsel, på en æselhoppes føl", Zak. 9:9.

"Han skal være konge med indsigt og øve ret og retfærdighed i landet. I hans dage skal Juda frelses og Israel ligge trygt. Han skal få dette navn: Herren er vor retfærdighed", Jer. 23:5b-6.

Mit hjerte strømmer over..! 'Vi kan ikke lade være med at tale om det, vi har set og hørt, sagde Peter og Johannes, da de var blevet fængslet for deres tros skyld', Apg. 4:20. Det kunne de troende i den gamle pagt heller ikke: Lad os igen et øjeblik se på vers fra salme 44, hvor der står: "Gud lovpriser vi dagen lang, dit navn takker vi til evig tid", vers 9. Det er også vores vidnesbyrd! For, vi ønsker af hjertet at gøre det, der står i Ef. 5:19-20, nemlig

"at tale hverandre til med salmer og hymner og åndelige sange, og synger og spiller i jeres hjerter for Herren, og altid siger Gud, vor Fader tak for alle ting i vor Herres Jesu navn".

Lad os nu se på det næste vers:

"Du er den smukkeste blandt mennesker, ynde er udgydt på dine læber, derfor velsigner Gud dig til evig tid", vers 3.

Af sammenhængen med resten af kapitlet fremgår det, at også dette vers handler om vor Herre, Jesus Kristus, og henviser til den tid, da han blev født som et menneske i Betlehem, for at han skulle blive vor Frelser og Herre. Det er det, der bliver beskrevet således i Fil. kap. 2:

"Han, som havde Gud skikkelse, regnede det ikke for et rov at være lige med Gud, men (han) gav afkald på det (og) tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig, og da han var trådt frem som et menneske, ydmygede han sig selv og blev lydige indtil døden, ja, døden på et kors. Derfor har Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne, for at i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig i himlen og på jorden og under jorden, og hver tunge skal bekende: Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære", Fil. 2:6-11.

Denne Søn har Gud Fader indsat som arving over alle ting over alle ting. I salme 2:7 vidner han om ham og siger: "Du er min Søn, jeg har født dig i dag". Dette citat bruger hebræerbrevets forfatter i sin ophøjelse af denne søn, idet han siger: "Thi hvem af englenerne har Gud nogen sinde sagt: Du er min Søn, jeg har født dig i dag", Hebr. 1:5.

I de fleste bibler står der om ham, at 'du er den skønneste', og det er også en mere korrekt oversættelse. Når vi var på gademission i 1970'erne, sang vi ofte en sang, hvor et par linjer lød således: 'Du er den skønneste, den allerreneste, som har vandret på vor jord! Tak fordi du findes...'. Det er denne skønhed, hebræerbrevets forfatter omtaler på denne måde:

"Han (Jesus) er hans (Gud Faders) herligheds afglans, og (han) bærer alt med sit mægtige ord", Hebr. 1:3.

Og, et andet sted:

Du gjorde ham en kort tid ringere end englenerne, med herlighed og ære kronede du ham, Hebr. 2:7.

I den danske oversættelse står der, at 'ynde er udgydt på dine læber, derfor velsignede Gud dig for evigt', men på grundsproget står der, at 'nåde er udgydt på dine læber', og det er noget langt mere end ynde. Ordet nåde kan næsten ikke erstattes uden at forringe betydningen af det, der menes, men ordbogen har følgende forslag: Nåde er 'at være eftergivende, tilgivende, barmhjertig'. Og det er jo

dét, Gud er ved sin Søn, Jesus Kristus. Ordet nåde betyder dog også 'at benåde', som fx at frigive den, der er skyldig i en eller anden straf. Det er jo det, der skete, da "han fjernede det anklagende gælds-brev (eller skyldbrev)..., det, som var imod os; han tog det bort ved at nagle det til korset", Kol. 2:14.

Det er også det, der ligger i det, Jesus læste op om sig selv fra Esajas' bog, da han stod foran de forsamlede i synagogen i Nazareth i begyndelsen af sin gerning, og sagde:

'Herrens Ånd er over mig, fordi han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab (glædesbud/evangeliet) til fattige, for at udråbe frigivelse for fanger, og syn til (de) blinde, for at sætte fortrykte i frihed og udråbe et NÅDEÅR for Herren..' Så lukkede han bogen og sagde dette til dem: 'I dag er dette skriftord gået i opfyldelse..'

Med andre ord: I Jesus Kristus har Gud udråbt et nådeår - en nådetid, hvor enhver, som er en fange eller fortrykt af synden, døden og djævelen, kan blive fuldstændig fri. Det er simpelthen det bedste budskab i verden. Tænk, at vi kan blive forligt med Gud ved Jesus Kristus. Tænk, at han vil slå en streg over alt det, der ellers adskiller ethvert menneske fra ham; og ikke bare dét: Han fjerner det fuldstændig, for at det aldrig mere skal huskes. Han siger jo:

"Så høj som himlen er over jorden, så stor er hans nåde mod dem, der frygter ham, så langt som øst ligger fra vest, så langt har han fjernet vore synder fra os", Salme 103:11-12.

Hvor langt er det? Øst og vest fortsætter hver sin retning i det uendelige, og således er det også med Guds nåde og tilgivelse ved Jesus Kristus. Dette gjorde Gud, fordi det var hans vilje! Det var derfor, at Jesus, som er den skønneste blandt mennesker, er velsignet af sin Fader til evig tid. Derfor vil vi også hylde ham og sige det samme som skaren dengang, Jesus kom ridende ind i Jerusalem palmesøndag:

"Hosianna, Davids Søn! Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn! Hosianne i det højeste", Matt. 21:9.

Lad os nu læse de næste tre vers:

"Spænd dit sværd om lænden, du helt, i højhed og pragt! Drag ud med lykke for sandheds og retfærdigheds sag, din højre hånd skal vise dig frygtelige gerninger! Dine hvæssede pile sidder i hjertet på kongens fjender, folkene falder omkring dig", vers 4-6.

Disse vers taler om dom, vistnok den dom, som kommer, når Jesus kommer igen. Gud elskede verden, og derfor sendte han Jesus til jorden, "for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv", John. 3:16. Men, når han kommer igen, er nådens tid forbi, og derfor kommer han ifølge skriften denne gang ikke til verden for at frelse den, men for at dømme den. I salme 110:5 står der om Jesus, at 'Han knuser konger på sin vredes dag'. Johannes taler om det samme, når han skriver:

"Jeg så Himmelen åben, og se, en hvid hest, og han, som red på den, hedder 'Troværdig og Sanddru', og han dømmer og kæmper med retfærdighed.. Og af hans mund udgik der et skarpt sværd, for at han med det skulle slå folkeslagene. Og han skal vogte dem med jernspir, og han skal træde persekarret, fyldt med den almægtige Guds vrede og harmes vin. Og på sin kappe, på sin lænd, har han et navn skrevet. Kongernes Konge og herrernes Herre", Åb. 19:11,15-16.

Det betyder konkret, at denne gang kommer Jesus ikke ydmyg og sagtmodig, og ridende på et æsel ind i Jerusalem. Han kommer derimod i al sin guddomsherlighed, som kongernes konge og herrernes herre. Læg mærke til, at der står, at han vil dømme jorden med retfærdighed. Derfor nævner salmen da også, at han drager ud 'for sandheds og retfærdigheds sag', v. 4. Det har altid været hans kendetegn. At det forholder sig således, fremgår da også klart af de næste vers:

"Din trone, Gud, står til evig tid, dit kongescepter er retfærdighedens scepter. Du elsker ret og hader uret, derfor har Gud, din Gud, salvet dig med glædens olie frem for dine lige. Af myrra, aloë og kassia dufter alle dine klæder, strengespil fra elfenbenspaladser glæder dig", vers 7-9.

Igen og igen vidner skriften på lignende måde om Jesu karakter: Han elsker ret og hader uret, og derfor vil hans rige blive et fredsrige, hvor han ifølge vers 7 vil regere med 'retfærdigheds scepter'. Dette vers giver dermed igen et stærkt gammeltestamentligt vidnesbyrd om, at selvom Jesus blev menneske, så er han på samme tid Gud selv, om Sønnen - for der tales jo tydeligvis ikke om Gud Fader, for ifølge det næste vers er det jo ham, der siger dette om en anden, nemlig om Sønnen, om Jesus, og som er den samme, der i vers 3, blev omtalt som 'den skønneste af menneskenes børn'.

Hebræerbrevets forfatter citerer da også vers 7-8 for at dokumentere det, læserne åbenbart havde svært ved at forstå: Ifølge skrifterne er mennesket Jesus Kristus, Gud Søn, også selv Gud. Det er ikke noget, vi kan begribe med forstanden, men vi kan fatte det i den tro, han har givet os. Vi tror og bekender, at det er sandt, når der står:

"I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er", John. 1:1,3.

Og længere nede, i det samme kapitel, læser vi:

"Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.. Ingen har nogen sinde set Gud (Fader); den Enbårne, som selv er Gud, og som er i Faderens favn, han er blevet hans tolk", John. 1:14,18.

Når der står, at hans (Jesu) klæder dufter af myrra, aloe og kassia, henviser det, så vidt jeg kan se, et billede på Jesu kongeværdighed og på det, som han har gjort for os. Det er det samme, Esajas er inde på, når han skriver:

"Jeg fryder mig over Herren, min sjæl jubler over min Gud. For han har klædt mig i frelsens klæder og hyllet mig i retfærdighedens kappe, som en brudgom sætter sin turban (eller hovedbeklædning)..", Es. 61:10.

Ja, visselig! Jesus glæder sig, når vi lovpriser ham for frelsen, og ophøjer ham som den, han er og har gjort for os, og vi priser ham også for alt det, han har lovet os, når han kommer igen for at hente os, som er udvalgt til at være hans himmelske brud. Det er det, der poetisk beskrives nærmere i det næste vers:

"Kongedøtre går dig i møde, dronningen står ved din højre side, smykket med Ofir-guld", v. 10.

Her tales der om kongedøtre, og om en dronning ved din [Jesu] højre side. Hvem tales der om? Lad os først se på, hvem dronningen henviser til. Faktisk åbenbares det i NT. Her bliver det nemlig fortalt, at det er os (den kristne menighed), som er udvalgt til billedligt at være Kristi brud. Det er da også baggrunden for, at Paulus skriver, at det er os, som [i det nuværende liv] er trolovet med Kristus, 2. Kor. 11:2. Derfor siger skriften da også, at det er os, som brudgommen Jesus kommer for at hente hjem til det himmelske bryllup. Det er det, der henvises til, når der lige forud for Jesu genkomst tales om Lammets bryllup i det himmelske med ordene:

"Lad os glæde os og fryde os og give ham æren; thi Lammets bryllupsdag er kommet, og hans (altså Jesu) brud har gjort sig rede", Åb. 19:7.

Bibelsk set er det altså de kristne i den nye pagt, der nu er trolovet med Kristus, som en dag bliver den dronning, der omtales i denne salme, vi har foran os. Jamen, er det ikke nærliggende at tro, at det i stedet er Israels folk, der er bruden? Det tror jeg ikke, for, som vi skal se i det følgende, så bliver 'hun' billedligt beskrevet i bibelen som allerede ægteviet med Gud (Fader). I Es. 54:2 tiltaler Gud fx Israels folk således:

"Thi din ægtemand er din skaber, hans navn er Hærskarers Herre, din Genløser er Israels Hellige, han kaldes al jordens Gud", Es. 54:5.

Læg mærke til, at Gud vedkender sig Israels folk, og siger, at han er deres ægtemand, også selvom de lige nu er kommet langt væk fra ham. Men ifølge bibelen kommer den dag, hvor de omvender sig til ham, og da skal 'hun atter.. påkalde Gud, sin ægtemand', som der står i Hos. 2:16. Læg i øvrigt mærke til, at i alle GT-tekster er Gud allerede nu, billedligt set, Israels ægtemand, mens vi i modsætning til dem, stadig venter på Lammets bryllupsdag. Det er altså denne situation, der åbenbares for os i vers 10.

Så vidt jeg kan se, så ser det ud til, at det er Israels folk, der i verset omtales som kongedøtre, og senere i salmen som brudens veninder, så ser det ud til, at de alle er et billede på de troende i den gamle pagt, altså før Jesu død. Disse troende hører derfor ikke med til den nytestamentlige åbenbaring af brudeskaren, der som nævnt bliver omtalt som 'trolovet med Kristus' i NT. Jeg ved ikke, om I har tænkt på og undret jer over, at hver eneste gang, Jesus indbyder mennesker til det himmelske bryllup i evangelierne, så nævner han aldrig bruden, men derimod taler han meget om brudejomfruerne, fx i Matt. 25, eller om brudesvendene, Matt. 9:15. Det fremgår klart, at de er inviteret med til brylluppet, men Jesus siger intet om, hvem bruden er.

Årsagen er, at det på den tid stadig var en hemmelighed, hvem hun er, jfr. Ef. 5:31-32. Det siger det sig selv, at de omtalte brudejomfruer eller brudesvende, eller kongedøtrene og veninderne i salme 47, ikke kan være identiske med bruden, ligeså lidt, som det heller ikke er tilfældet med de jordiske forhold. De er derimod Israels folk, som vi har set, allerede er åndelige viet med Faderen. Men selvom de ikke er selve bruden, så bliver de selvfølgelig alligevel både her og i Jesu lignelser også indbudt til det himmelske bryllup.

Derfor bliver det, som teksten siger, en glædens dag for alle troende, ikke bare for bruden fra den nye pagt, men også for alle troende fra den gamle pagt. Det bliver en vidunderlig dag. Lad os nu læse de næste par vers:

"Hør efter, min datter, lyt opmærksomt: Glem dit folk og din fars hus! Kongen begærer din skønhed, han er din herre, kast dig ned for ham", vers 11-12.

Bibelen nævner flere gange, at vi er kaldet ud af denne verden, og derfor tilhører vi åndeligt ikke længere hverken vort folk eller vor biologiske fader (eller moder). Vi tilhører alene Gud. Her står, at han attrår din skønhed. Er vi det? Er det ikke for meget sagt? Ifølge bibelen er vi jo syndere! Ja, men den siger også, at såfremt vi er i Kristus, så er vi også benådede syndere, og dvs. rene og retfærdige. I hans øjne er vi nemlig kostbare, udvalgte juveler. For, som der står i Ef. 1:4, så har Gud 'udvalgt os i Kristus til at være hellige og uden dadel for hans åsyn',

I Matt. 13 taler Jesus om en skat, der ligger skjult i en mark, men som bliver fundet. De fleste tror vistnok, at det er Jesus, der er denne skat, men der er meget, der tyder på, at det snarere er os, som er skatten, mens manden, der leder efter den, er Jesus. Det stemmer med de mange steder i bibelen, som taler om, at det er Gud, der søger efter os og finder os, og ikke omvendt. Og når han har fundet os (som er så dyrebar for ham), give han alt, hvad han ejer, for at få fat på den. Det gjorde han, da han døde på korset for at frelse os, rense os fra al urenhed og gøre os til hans diadem.

I den danske bibel står der om vores forhold til kongen; om Jesus, at 'han er din Herre, kast dig ned for ham'. Det er bedre end den gamle 1932-oversættelse, hvor den sidste del mangler. Ordene 'kast dig ned for ham', henviser selvfølgelig til, at han er det værdige, men på grundsproget står der faktisk noget mere. Direkte oversat står der nemlig, at 'han er din herre, og du skal tilbede ham'- og da det kun er Gud, vi må tilbede, er også dette vers et vigtigt og vidunderligt vidnesbyrd om, at Jesus ER Gud, som derfor også er værdig til at få vores tilbedelse. Lad os nu læse det næste vers:

"Tyros' døtre kommer til dig med gaver, rigmænd i folket søger din gunst", vers 13.

I GT er Tyrus et billede på en hedningation, og når dens 'døtre' og rigmænd (derfra) kommer med gaver til kongen (og måske også til hans brud), henviser det sikkert til det samme, der er beskrevet således i Åb. 22:24+26

"Og folkeslagene skal vandre i dens lys [fra den nye Jerusalem, hvor bruden og brudgommen bor], og jordens konger bringe deres herligheder til den., og man skal bringe folkeslagenes pragt og herligheder til den".

Lad os nu læse de næste vers, hvor der fokuseres på dronningens, altså brudens, pragt og dragt, men også på hendes følge:

"Hvor er kongedatteren prægtig! Hendes kjole har guldindfattede perler, i brogede klæder føres hun til kongen, jomfruerne er i hendes følge, hendes veninder føres til dig. De føres til dig under glædessang og jubel, og træder ind i kongens palads", vers 14-16.

De klæder, der beskrives i disse vers er, så vidt jeg kan se, identiske med de 'de retfærdige gerninger', som vi allerede har set, at bruden er iklædt. De retfærdige gerninger skyldes Kristus i os, og hans fuldbragte værk. Så meget har Gud ophøjet os, og hun føres nu frem for kongen [til det himmelske bryllup], og hun er fulgt af jomfruerne og brudens veninder, som i øvrigt vist er de samme som de omtalte kongedøtre i vers 10. Også de er rene og retfærdige, og derfor føres også disse frem til kongens palads [det nye Jerusalem] under stor glæde og jubel. Vi skal nu se på det næste vers:

"Dine sønner skal træde i dine fædres sted, du skal gøre dem til fyrster over hele jorden", v. 17.

Jeg forstår dette vers således, at der her må være tale om de 'børn', som vi har vundet, eller har været med til at vinde for Jesus. De træder i stedet for dem, som vi kan have mistet af vores familie eller venner, da vi blev kristne. I Gal. 4:19 omtaler Paulus disse nye kristne som 'mine børn, som jeg atter føder med smerte, indtil Kristus har vundet skikkelse i jer'. 'Du skal gøre dem til fyrster over hele jorden'. Betydningen er sikkert den samme, som der bliver henvist til i Åb. 20:6, hvor der står:

"Salig og hellig er den, som har del i den første opstandelse! Dem har den anden død ingen magt over, men de skal være Guds og Kristi præster og være konger med ham i de 1000 år".

I vers 18 afsluttes salmen med denne lovprisning:

"Jeg vil prise dit navn slægt efter slægt, derfor skal folkene prise dig for evigt og altid".

Vi vil for altid mindes det, Gud har gjort for os, og vi vil vidne om det, for at endnu flere må prise Jesu navn, ikke bare under dette jordeliv, men evigt og altid, dvs. i al evighed'. Lad os slutte med et par vers, som handler om netop dette i Åb. 5:

Værdig er Lammet, det slagtede, til at få kraft og rigdom og visdom og styrke og pris og ære og lov. Han er værdig at få lov og pris og ære. Og [jeg hørte enhver skabning] sige: Ham, som sidder på tronen, og Lammet være lov og pris og ære og magt i evighedernes evigheder, Åb. 5:12, 14.

Amen

Hvis denne side ikke er fundet via forsiden, så [klik venligst her](#) for at se flere artikler